

TISKOVÁ ZPRÁVA

Jan Švejnar získal Cenu IZA za ekonomii práce pro rok 2015

Bonn/Praha/New York, 14.4.2015 - Český ekonom Jan Švejnar, působící jako profesor globální politické ekonomie a ředitel Centra pro globální hospodářskou politiku (Center on Global Economic Governance) na Kolumbijské univerzitě ve státě New York a spoluzakladatel pražského institutu CERGE-EI, získal Cenu IZA. Jde o ocenění za vědeckou práci věnovanou tématům ekonomie práce, ekonomického rozvoje a přechodu od socialistické k tržní ekonomice. Cenu IZA uděluje Institut pro studium práce (Institute for the Study of Labor; IZA) sídlící v německém Bonnu a je nejvýznamnějším vědeckým oceněním na světě udělovaným na poli ekonomie práce.

Podle hodnotícího výboru Ceny IZA výzkum Jana Švejnarova věnovaný přechodu od socialistické k tržní ekonomice „rozšířil porozumění tomuto procesu fundamentálním způsobem“. Brzy po pádu železné opony nabídl Švejnar detailně propracovanou reformní agendu úspěšného přechodu od centrálně řízené k tržní ekonomice. V textech publikovaných v časopisech *The PlanEcon Report* (1989; česky v Lidových novinách v roce 1990) a *Journal of Economic Perspectives* (1991) zdůraznil potřebu přizpůsobení na mikro úrovni pro dosažení makroekonomické stabilizace transformující se ekonomiky.

Švejnarova doporučení pro hospodářskou politiku vždy zdůrazňovala důležitost fungování právního rámce pro usměrnění ekonomických aktivit, význam silných pobídek pro manažery i pracovníky státních podniků pro dosažení větší efektivity, stejně jako potřebu reformy trhu práce podporující pracovní mobilitu.

V nedávno publikovaných vědeckých pracích se Jan Švejnar a Sutirtha Bagchi zabývali dopady distribuce bohatství na ekonomickou výkonnost a prokázali, že větší koncentrace bohatství v rukách miliardářů je spojena s pomalejším ekonomickým růstem, a že tento negativní efekt je vyvolán miliardáři propojenými s politikou.

„Jan Švejnar patří ke špičkovým ekonomům, kteří berou vždy v potaz i perspektivu hospodářské politiky. Jeho názory poskytly politikům nástroje k tomu, aby se vypořádali s největší poválečnou výzvou Evropy - úspěšnou transformací někdejších socialistických ekonomik,“ uvedl ředitel IZA Klaus F. Zimmermann.

„Jan Švejnar je pro Cenu IZA 2015 skvělou volbou. Měl hluboký vliv na obor ekonomie a výrazně se zasloužil o vznik nového oboru ekonomické transformace. Pomohl založit a rozvinout CERGE-EI, mimořádné vzdělávací a výzkumné centrum, radil českým vládám ve věci ekonomické politiky a privatizace,“ řekl Alan Krueger, který kromě akademické dráhy působil také jako předseda sboru ekonomických poradců amerického prezidenta Baracka Obamy a je členem Výkonné a dozorcí rady CERGE-EI.

Profesor Švejnar cenu slavnostně převezme na výroční konferenci věnované zaměstnanosti a ekonomickému rozvoji pořádané institutem IZA a Světovou bankou v Bonnu ve dnech 4. - 6. června 2015.

Mezi dosavadní laureáty Ceny IZA patří světoznámí akademičtí ekonomové Orley Ashenfelter, David Card, Alan Krueger, Dale Mortensen, Christopher Pissarides (oba posledně jmenovaní jsou současně nositeli „Nobelovy ceny za ekonomii“ – Ceny Švédské národní banky za rozvoj ekonomické vědy na památku Alfreda Nobela) a také první držitel ceny IZA - Jacob Mincer z Columbia University považovaný za otce moderní ekonomie práce.

V hodnotícím výboru Ceny IZA zasedali kromě dalších také laureáti „Nobelovy ceny za ekonomii“ - George Akerlof, Gary Becker, James Heckman a Joseph Stiglitz.

Jan Švejnar

Jan Švejnar je český ekonom působící jako profesor globální politické ekonomie a ředitel Centra pro globální hospodářskou politiku (Center on Global Economic Governance) na Kolumbijské univerzitě ve státě New York. Patří k zakladatelům pražského institutu CERGE-EI a je předsedou Výkonné a dozorčí rady tohoto společného pracoviště Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR a Univerzity Karlovy zabývajících se akademickým výzkumem a postgraduálním vzděláváním. V Národohospodářském ústavu Akademie věd ČR v rámci společného pracoviště CERGE-EI před několika lety založil a vede Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA), který se věnuje analýzám, vyhodnocování a vlastním návrhům konkrétních a aktuálních veřejných politik.

Profesor Švejnar dále působí v Evropské ekonomické asociaci (European Economic Association), Centru pro výzkum hospodářské politiky v Londýně (Center for Economic Policy Research) a Institutu pro studium práce (IZA) v Bonnu. V letech 1992 - 1997 založil a následně vedl Národohospodářský ústav Akademie věd České republiky. Pracoval dále jako jeden z ředitelů Programu transformace v Centru pro výzkum hospodářské politiky v Londýně (Transition Programme at the Center for Economic Policy Research), editor časopisu *Journal of Economic Perspectives*, člen řídicího výboru Evropské ekonomické asociace (European Economic Association) a ekonomický poradce českého prezidenta Václava Havla.

Před nástupem na Kolumbijskou univerzitu (Columbia University) v New Yorku vedl Jan Švejnar Institut Williama Davidsona (William Davidson Institute) na Ross School of Business. Působil také jako ředitel Centra mezinárodní politiky (International Policy Center) v Gerald R. Ford School of Public Policy na Michiganské univerzitě (University of Michigan). Před svým angažmá v Michiganu byl Jan Švejnar profesorem na Pittsburské univerzitě (University of Pittsburgh) a na Cornellově univerzitě (Cornell University).

IZA

Institut pro studium práce (IZA) byl založen v roce 1998 v Bonnu. Institut je soukromou nezávislou výzkumnou organizací zaměřenou na analýzu globálního trhu práce. Vede ji profesor Klaus F. Zimmermann, profesor ekonomie na Univerzitě v Bonnu. Činnost neziskové organizace IZA podporuje Nadace Deutsche Post. IZA je největším světovým výzkumným ekonomickým pracovištěm, v jehož rámci spolupracuje přes 1 300 výzkumníků z více než 45 zemí světa. IZA funguje jako místo pro komunikaci mezi vědeckými pracovníky z akademické sféry a praktickou politikou. IZA je vydavatelem široké škály publikací, organizátorem odborných příležitostí, přispívá svými objevy do veřejných debat a radí politikům v otázkách souvisejících s trhem práce. IZA podle srovnatelných údajů vede mezi výzkumnými ekonomickými institucemi v Německu a je druhým největším světovým pracovištěm na poli výzkumu ekonomie práce.

Kontakt pro další informace

Mark Fallak
IZA
e-mail Fallak@iza.org
tel. +49 228 38 94 223
www.iza.org

Vít Kurfürst
Czech P.R.
e-mail kurfurst@czechpr.cz
tel. +420-224 210 206; +420-602 321 333

Daniel Münich
IDEA při CERGE-EI
e-mail Daniel.Munich@cerge-ei.cz
tel. +420-224 005 175; +420-736 607 705